

Prima instanță: Judecătoria Soroca
Judecător: D. Gherman
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți
Judecători: T. Duca, E. Grumeza, S. Procopciuc
Instanța de recurs: CSJ
Judecători: A. Cobăneanu, I. Oprea, I. Druță

Dosarul nr. 2rh-107/18

Î N C H E I E R E

16 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Ala Cobăneanu
Iulia Oprea, Ion Druță

examinând cererea de revizuire înaintată de către Borodin Tatiana prin intermediul avocatului Felîșcan Victor,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Borodin Tatiana împotriva Instituției Medico-Sanitare Publice „Centrul de Sănătate Soroca” privind anularea ordinului cu privire la încetarea contractului individual de muncă, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului mediu pentru absența forțată de la muncă și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 09 noiembrie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de IMSP „Centrul de Sănătate Soroca”, s-a casat integral hotărîrea Judecătoria Soroca din 31 mai 2016 și s-a pronunțat o nouă hotărîre,

c o n s t a t ă

La 18 mai 2016, Borodin Tatiana a depus cerere de chemare în judecată împotriva IMSP „Centrul de Sănătate Soroca” privind anularea ordinului cu privire la încetarea contractului individual de muncă nr. 35-p din 21 martie 2016, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului mediu pentru absența forțată de la muncă și încasarea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, prin ordinul nr. 35-p din 21 martie 2016 „Cu privire la încetarea contractului individual de muncă”, șeful IMSP „Centrul de Sănătate Soroca” a ordonat: „încetează contractul individual de muncă, încheiat cu d-na Borodin Tatiana X, contabil șef pe 1.0 salariu CS Soroca, cu începere de la 31 martie 2016, în conformitate cu art. 82 alin. (1) lit. f) Codul Muncii al RM, expirarea termenului contractului individual de muncă pe durată determinată”.

Menționează reclamanta că ordinul enunțat este ilegal, emis în contradicție cu prevederile art. 64 alin. (1) și (2) Codul Muncii, întrucât angajatorul nu a negociat în mod valabil cu salariatul durata limitată a contractului individual de muncă care să expire la 30 martie 2016.

Mai mult, menționează că, ordinul respectiv a fost adus la cunoștință reclamantei abia la data de 22 aprilie 2016, în pofida faptului că a fost emis la data de 21 martie 2016, prin ce se dovedește acceptarea salariatului la locul de muncă și prelungirea raporturilor de muncă, în ordinea art. 58 alin. (3) Codul muncii.

Indică reclamanta că a activat în cadrul unității timp de 16 ani și angajatorul a avut intenția de a scăpa de un angajat care nu-i convine personal.

Referitor la pretenția de încasare a salariului mediu pentru întreaga perioada de absență de la locul de muncă, invocă reclamanta că, potrivit art. 90 alin. (1) Codul muncii „în cazul restabilirii la locul de muncă a salariatului transferat sau eliberat nelegitim din serviciu, angajatorul este obligat să repare prejudiciul cauzat acestuia”, iar potrivit alin. (2) lit. a) art. 90 Codul muncii, repararea de către angajator a prejudiciului cauzat salariatului constă în plata obligatorii a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă într-o mărime nu mai mică decât salariul mediu al salariatului pentru această perioadă.

Cât privește cerința de încasare a prejudiciului moral în sumă de 14 400 lei pentru concedierea ilegală, echivalentul la 3 salarii lunare, invocă reclamanta că potrivit art. 90 alin. (2) lit. c) Codul muncii, repararea de către angajator a prejudiciului cauzat salariatului constă în compensarea prejudiciului moral cauzat salariatului.

Menționează reclamanta că, cerința corespunde prevederilor art. 90 alin. (3) Codul Muncii „mărimea prejudiciului moral se determină de către instanța de judecată, ținându-se cont de aprecierea dată acțiunilor angajatorului, dar nu poate fi mai mică decât un salariu mediu lunar al salariatului”.

Astfel, suma de 14 400 lei reprezintă echivalentul a 3 salarii lunare, care în opinia reclamantei va constitui o despăgubire echitabilă acordată salariatului pentru gravitatea acțiunilor comise de angajator care în mod abuziv, unilateral a încetat raporturile de muncă.

În cazul respectiv, reclamanta relevă că angajatorul a lipsit-o de dreptul de a-și continua munca în unitate într-o funcție bine meritată, funcție în care a activat mai mult timp fără abateri de la disciplina în muncă, ceea ce a provocat o profundă nedumerire, suferință afectivă, or salariul primit reprezintă unica sursă de venit pentru salariatul Borodin Tatiana și care crește și educă de una singură fiica X Y născută la xx xxxxxxx XXXX, care este studentă la Colegiul de Informatică din Chișinău, avînd nevoie de surse considerabile pentru instruire și întreținere și respectiv a suportat și suferă pînă în prezent profunde frustrări legate de asigurarea copilului cu toate cele necesare întreținerii, instruirii.

Solicită reclamanta, anularea ordinului nr. 35-P din 21 martie 2016 cu privire la încetarea contractului de muncă, restabilirea reclamantei la locul de muncă în funcția de contabil șef, încasarea de la pîrît în beneficiul reclamantului

salariul mediu pentru întreaga absență forțată de la muncă, încasarea prejudiciului moral în sumă de 14400 lei concediere ilegală.

Prin hotărârea Judecătoriei Soroca din 31 mai 2016:

-S-a admis parțial acțiunea;

-S-a anulat Ordinul 35-P din 21 martie 2016 emis de șeful IMS „Centrul de Sănătate Soroca” prin care s-a încetat contractul individual de muncă încheiat cu Borodin Tatiana X, contabil șef cu începere de la 31 martie 2016 în baza art. 82 alin. (1) lit. f) CM;

-S-a restabilit Borodin Tatiana X la locul de muncă, în funcția de contabil șef al IMSP „Centrul de Sănătate Soroca”;

-S-a încasat de la IMSP „Centrul de Sănătate Soroca” în folosul Tatianeii Borodin salariul mediu pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă, adică din 31 martie 2016 până la 31 iunie 2016;

-S-a încasat de la IMSP „Centrul de Sănătate Soroca” în folosul Tatianeii Borodin prejudiciul moral în sumă de 12 000 lei și cheltuielile de judecată pentru serviciul avocatului V. Felișcan în sumă de 5 000 lei;

-S-a încasat de la IMSP „Centrul de Sănătate Soroca” în folosul statului taxa de stat în mărime de 510 lei.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 09 noiembrie 2016, s-a admis apelul declarat de IMSP „Centrul de Sănătate Soroca”, s-a casat integral hotărârea Judecătoriei Soroca din 31 mai 2016 și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care:

-S-a respins integral acțiunea formulată de Borodin Tatiana către IMSP „Centrul de Sănătate Soroca” privind anularea ordinului cu privire la încetarea contractului individual de muncă, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului mediu pentru absența forțată de la muncă și încasarea prejudiciului moral;

-S-a încasat de la Borodin Tatiana în beneficiul IMSP „Centrul de Sănătate Soroca” cheltuieli de judecată în mărime de 5 000 lei.

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 14 noiembrie 2016, Borodin Tatiana a declarat recurs, completându-l la 17 noiembrie 2016 și 29 decembrie 2016, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe și încasarea cheltuielilor de asistență juridică suportate pentru reprezentarea intereselor în instanța de apel.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 15 februarie 2017, recursul depus de Borodin Tatiana a fost declarat inadmisibil.

La 20 martie 2018, Borodin Tatiana prin intermediul avocatului Felișcan Victor (mandat nr. 0918988) a depus cerere de revizuire, completând-o la 21 martie 2018 și solicitând casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 09 noiembrie 2016.

În motivarea cererii de revizuire, invocând prevederile art. 449 lit. b) CPC, revizuenta a indicat că i-au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului. Astfel, reprezentantul revizuientei a menționat că la numai două zile după pronunțarea deciziei instanței de apel, având dubii referitor la legalitatea

rectificărilor efectuate în carnetul de muncă, a expediat IMSP Soroca o cerere cu privire la prezentarea informației. Astfel, prin scrisoarea nr. 29 din 15 ianuarie 2018 a IMSP Soroca a comunicat că „ordinul prin care a fost operată rectificarea în carnetul de muncă a salariatului Borodin Tatiana nu a fost emis și deci nu a fost comunicat sub semnătură Dumneaei. Ziua, luna și anul când a fost efectuată rectificarea la pagina 74-75 este în carnetul de muncă, pe care nu-l deținea instituția”. Prin urmare, consideră revizuentul că respectivul înscris confirmă temeinicia pretențiilor reclamantei.

Verificând temeiurile invocate în cererea de revizuire în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447 CPC, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 CPC cu anexarea probelor ce le confirmă.

Instanța menționează că revizuirea este o cale de retractare a hotărârii și nu de reformare. În cadrul revizuirii nu se verifică legalitatea și temeinicia hotărârilor adoptate, ci în baza unor temeiuri strict prevăzute de lege are loc redeschiderea procesului. Prin urmare, nu orice circumstanțe sau fapte pot servi temei de revizuire, ci doar acelea care întrunesc exigențele legii.

Revizuirea este posibilă doar în cazurile în care sunt invocate și sunt probate circumstanțe, fapte ori evenimente care sunt esențiale pentru litigiul examinat și de natură să influențeze soluția adoptată.

Colegiul relevă, că revizuirea unei hotărâri emise de către instanță este posibilă doar în cazul în care solicitantul, după devenirea irevocabilă a hotărârii, probează existența unui temei din cele prevăzute de art. 449 CPC. În același timp, acest temei trebuie să vizeze situația de fapt, care a fost obiectul examinării în instanța de fond.

Din textul cererii de revizuire, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată că revizuenta solicită revizuirea deciziei Curții de Apel Bălți din 09 noiembrie 2016, invocând în calitate de temei lit. b) a art. 449 CPC.

Astfel, potrivit normei invocate, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Pentru acest temei de revizuire este esențial ca revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării hotărârii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire. Mai mult, revizuentul trebuie să

demonstreze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Astfel, ca o condiție esențială de redeschidere a procesului pe acest temei este că revizuentul trebuie să probeze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii. Or, lipsa acestui suport probatoriu ca element obligator al temeiului prevăzut la art. 449 lit. b) CPC, decade sau lipsește revizuentul de posibilitatea invocării unui atare temei.

La caz, Colegiul conchide că însăși reprezentantul revizuentului în motivarea cererii de revizuire a indicat că a formulat o cerere în adresa IMSP Soroca după două zile după pronunțarea deciziei instanței de apel, având dubii referitor la legalitatea rectificărilor efectuate în carnetul de muncă. Astfel, Colegiul menționează că în esență, scrisoarea nr. 29 din 15 ianuarie 2018 reprezintă o probă suplimentară invocată în favoarea temeiniciei pretențiilor formulate de Borodin Tatiana. Mai mult decât atât, respectiva probă a apărut după rămânerea irevocabilă a deciziei instanței de apel.

Astfel, Colegiul consideră că circumstanțele invocate în cererea de revizuire nu pot fi calificate drept circumstanțe și fapte esențiale a pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, iar argumentele invocate în cererea de revizuire nu denotă că ultima a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării în fond a cauzei.

În consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ conchide că circumstanțele invocate de revizuentă drept temei de revizuire, nu se încadrează în prevederile art. 449 lit. b) CPC, or argumentele revizuentului reprezintă dezacordul acesteia cu soluția instanței de apel.

Colegiul reiterează că, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată în lumina Preambulului CEDO, care declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (*Brumărescu v. Romania*, *Roșca v. Moldova*).

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un recurs camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare. Din considerentele menționate Colegiul consideră că prezenta cerere de revizuire nu poate fi admisă.

Astfel, Colegiul conchide că cererea de revizuire urmează a fi respinsă ca inadmisibilă, or retractarea neîntemeiată a unei hotărâri judecătorești irevocabile

produce efecte grave pentru părți, întrucât se încalcă principiul stabilității raporturilor juridice, fiindcă unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă, între altele, că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. De aceea, legea (art. 449 CPC) admite revizuirea numai în cazuri strict determinate.

Astfel, din considerentele menționate Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În baza celor expuse și în conformitate cu art. 451-453 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Borodin Tatiana prin intermediul avocatului Felișcan Victor împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 09 noiembrie 2016, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Borodin Tatiana împotriva Instituției Medico-Sanitare Publice „Centrul de Sănătate Soroca” privind anularea ordinului cu privire la încetarea contractului individual de muncă, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului mediu pentru absența forțată de la muncă și repararea prejudiciului moral.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iuliana Oprea

Ion Druță